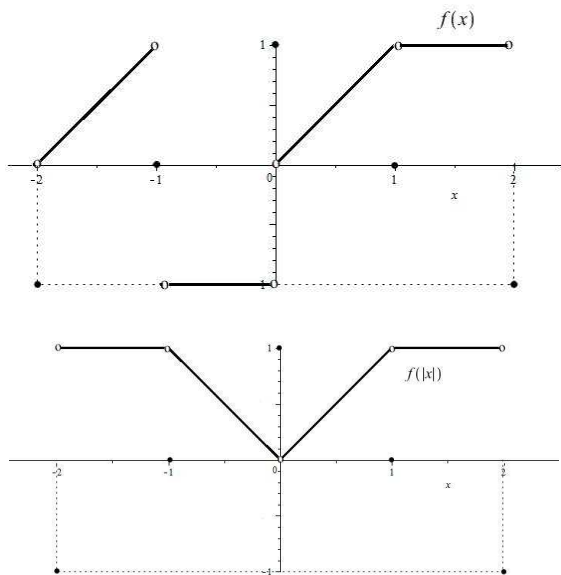

Vzorové řešení zadání E

$$1) \quad f(x) = \begin{cases} 1 & x \in (1, 2) \cup \{0\} \\ -1 & x \in (-1, 0) \cup \{-2, 2\} \\ 0 & x \in \{-1, 1\} \\ x & x \in (0, 1) \\ x+2 & x \in (-2, -1) \end{cases}.$$

Nakreslete grafy funkcí $f(x)$, $(f \circ f)(x)$, $f(|x|)$ a určete $f(\langle 0, 1 \rangle)$ a $f^{-1}(\{\frac{1}{2}\})$.

$$\underline{\underline{f(\langle 0, 1 \rangle) = \langle 0, 1 \rangle}}, \quad \underline{\underline{f^{-1}(\{\frac{1}{2}\}) = \{-\frac{3}{2}, \frac{1}{2}\}}}$$

2) U každého z následujících výroků rozhodněte, zda je pravdivý nebo nepravdivý. Je-li nepravdivý, uveďte protipříklad.

a) Funkce f je v bodě a spojitá, právě když má v a vlastní limitu.

pravdivý nepravdivý

neplatí $\Leftrightarrow$ protipříklad: $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x - 1}$, $a = 1$

b) $\exists x \in \mathbb{R} : |\sin x| = 2$ právě když $\exists y \in \mathbb{R} : y^2 = -1$

pravdivý nepravdivý protipříklad:

c) $\sum_{n=1}^{\infty} (x-1)^n$ konverguje pro $x \in \langle 0, 2 \rangle$.

pravdivý nepravdivý protipříklad:

$2 \in \langle 0, 2 \rangle$, $\sum_{n=1}^{\infty} (2-1)^n = \sum_{n=1}^{\infty} 1$ diverguje.

3) Nakreslete graf funkce f , pro kterou platí:

$D_f = \mathbb{R}$, je spojitá pro $x \neq 0$,

v bodě $x = 0$ má nespojitost 2. druhu přičemž je zde spojitá zprava,

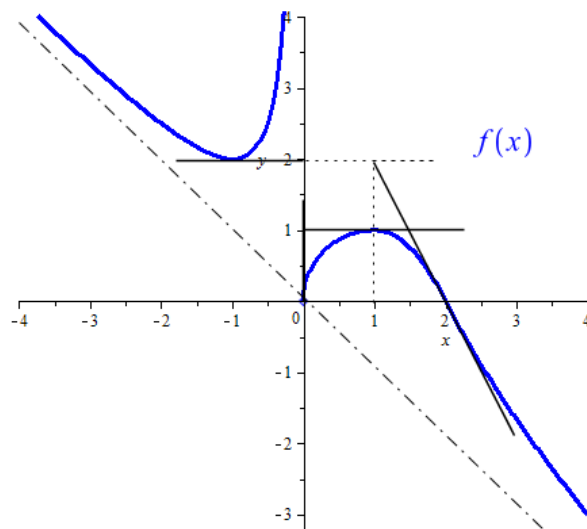
$f(0) = f(2) = 0$, $f(-1) = 2$, $f(1) = 1$,

$f'(-1) = f'(1) = 0$, $f'(2) = -2$, $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = \infty$,

$f''(x) > 0$ pro $x \in (-\infty, 0)$ a pro $x \in (2, \infty)$,

$f''(x) < 0$ pro $x \in (0, 2)$,

přímka $y = -x$ je její asymptota.

4) Najděte rovnici tečny a normály ke grafu funkce $f(x) = \arctg(2x+1)$ ve všech bodech, ve kterých je tečna rovnoběžná s přímkou $x - y + 1 = 0$.

Rovnice tečny ke grafu funkce v bodě $[x_0, f(x_0)]$ má tvar $y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$,

rovnice normály ke grafu funkce v tomto bodě má tvar $y - f(x_0) = -\frac{1}{f'(x_0)}(x - x_0)$.

$x - y + 1 = 0 \Leftrightarrow y = x + 1 \Rightarrow$ hledané tečny mají směrnici $k = 1$ - budeme hledat body x_0 , ve kterých je $f'(x_0) = 1$:

$$f'(x) = \frac{2}{1 + (2x+1)^2} = \frac{2}{4x^2 + 4x + 2} = \frac{1}{2x^2 + 2x + 1}$$

$$\frac{1}{2x^2 + 2x + 1} = 1 \Leftrightarrow 2x^2 + 2x + 1 = 1 \Rightarrow \underline{\underline{x = 0 \vee x = -1}}$$

$$x = 0: f(0) = \arctg(1) = \frac{\pi}{4}$$

$$\text{rovnice tečny: } y - \frac{\pi}{4} = 1 \cdot (x - 0) \Leftrightarrow \underline{\underline{x - y + \frac{\pi}{4} = 0}}$$

$$\text{rovnice normály: } y - \frac{\pi}{4} = -1 \cdot (x - 0) \Leftrightarrow \underline{\underline{x + y - \frac{\pi}{4} = 0}}$$

$$x = -1: f(-1) = \arctg(-1) = -\frac{\pi}{4}$$

$$\text{rovnice tečny: } y + \frac{\pi}{4} = 1 \cdot (x + 1) \Leftrightarrow \underline{\underline{x - y + 1 - \frac{\pi}{4} = 0}}$$

$$\text{rovnice normály: } y + \frac{\pi}{4} = -1 \cdot (x + 1) \Leftrightarrow \underline{\underline{x + y + 1 + \frac{\pi}{4} = 0}}$$

5) Vypočítejte $\int_0^{\infty} (x+1)e^{-x} dx$.

$$\int (x+1)e^{-x} dx = \left| \begin{array}{ll} u = x+1 & u' = 1 \\ v' = e^{-x} & v = -e^{-x} \end{array} \right| = -(x+1)e^{-x} + \int e^{-x} dx = -(x+1)e^{-x} - e^{-x} = -(x+2)e^{-x}$$

$$\int_0^{\infty} (x+1)e^{-x} dx = \left[-(x+2)e^{-x} \right]_0^{\infty} = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+2}{e^x} + 2 = -\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{e^x} + 2 = \underline{\underline{2}}$$

$$\mathbf{6)} \quad f(x, y, z) = \ln \frac{x^2}{y} + e^z.$$

a) Najděte bod A , pro který platí $\text{grad } f(A) = (1, -1, 1)$.

b) Vypočítejte $f'_{\mathbf{a}_0}(A)$, je-li $\mathbf{a}_0 = \frac{\mathbf{a}}{|\mathbf{a}|}$, $\mathbf{a} = (1, 1, 1)$.

$$\text{a) } f(x, y) = \ln \frac{x^2}{y} + e^z = 2 \ln x - \ln y + e^z, \quad f'_x = \frac{2}{x}, f'_y = -\frac{1}{y}, f'_z = e^z \quad \text{grad } f(x, y, z) = \left(\frac{2}{x}, -\frac{1}{y}, e^z \right).$$

$$\left(\frac{2}{x}, -\frac{1}{y}, e^z \right) = (1, -1, 1) \Leftrightarrow x = 2, y = 1, z = 0$$

$$A = [x, y, z] = \underline{\underline{[2, 1, 0]}}$$

$$\text{b) } f'_{\mathbf{a}_0}(A) = \text{grad } f(A) \cdot \mathbf{a}_0 = (1, -1, 1) \cdot \left(\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}} \right) = \frac{1}{\sqrt{3}} = \underline{\underline{\frac{\sqrt{3}}{3}}}$$